

Udbrud af højpatogen aviær influenza i Polen og Tyskland i relation til truslen for Danmark pr. 14. februar 2020

Trusselsvurdering:

Dette er en opfølgning på tidligere trusselsvurdering af 24. januar 2020 på baggrund af yderligere udbrud af højpatogen aviær influenza (HPAI) H5N8 i Polen. Tyskland har desuden rapporteret om deres første udbrud af sygdommen i fjerkræ.

HPAI H5N8 er indtil videre konstateret i fjerkræ i Polen, Slovakiet, Ungarn, Rumænien, Tjekkiet, Ukraine og Tyskland. Der er desuden fundet HPAI H5N8 i to vilde fugle i hhv. Polen og Tyskland.

De spredte udbrud af HPAI H5N8 i fjerkræ kan tyde på udbredt infektion i de vilde fugle i Øst- og Centraleuropa.

Sæsonen for import af fasanekyllinger til Danmark fra specielt Polen starter i februar og varer indtil august. Da fasanopdræt er en udendørs produktion, er der en øget risiko for kontakt til vilde fugle, som er smittet med fugleinfluenza. Dette øger risikoen for, at infektion i fasanekyllinger ikke opdages, inden de sendes ud af oprindelseslandet og videre til f.eks. Danmark.

Fødevarestyrelsen vurderer med udgangspunkt i ovenstående, at den samlede risiko for smitte med højpatogen aviær influenza til danske fjerkræbesætninger er forøget og ændres derfor fra **meget lav** til **lav**.

For at imødegå den øgede risiko vil Fødevarestyrelsen iværksætte målrettet information om smitterisiko og smittebeskyttelse –specielt til fjervildterhvervet.

Fødevarestyrelsen gør endvidere opmærksom på følgende obligatoriske krav:

- Fjerkræ skal fodres og vandes under tag.
- Ænder og gæs skal holdes fysisk adskilt fra andet fjerkræ.
- Er der tegn på sygdom hos fjerkræet skal en dyrlæge straks kontaktes.

Desuden anbefaler Fødevarestyrelsen, at man inden et besøg i en fjerkræbesætning ikke bør have været i kontakt med fjerkræ i udlandet inden for de seneste 48 timer, da man kan medbringe fjerkræsygdomme fra udlandet. Husk altid at vaske fodtøj og evt. skift tøj, inden du går ind til dit fjerkræ.

Fødevarestyrelsen følger situationen i Europa tæt og opdaterer trusselsvurderingen, når det vurderes relevant.

Outbreak of highly pathogenic avian influenza in East Europe in relation to a threat to Denmark per February 14, 2020

Rapid risk assessment:

This is a follow-up to the previous assessment of January 24, 2020, following further outbreaks of highly pathogenic avian influenza (HPAI) H5N8 in Poland. In addition Germany has reported their first outbreak in poultry in the Hohenlohe district in Baden-Württemberg region.

HPAI H5N8 has so far been confirmed in poultry in Poland, Slovakia, Hungary, Romania, Czech Republic, Ukraine and Germany. HPAI H5N8 has also been found in two wild birds in Poland and Germany.

The outbreaks of HPAI H5N8 in poultry could indicate HPAI virus circulating in the wild bird populations in central- and eastern Europe

The season for the import of pheasant chickens to Denmark, especially from Poland, starts in February and lasts until August. Since production of pheasants is an outdoor activity there is an increased risk of contact with infected wild birds, which increases the risk of undetected infection in imported pheasants.

Based on the above, the Danish Veterinary and Food Administration estimates that the overall risk of infection with highly pathogenic avian influenza into Danish poultry herds has increased and therefore changes from **very low** to **low**.

To mitigate the increased risk, the Danish Veterinary and Food Administration will provide targeted information to the game bird industry about risk of infection and biosecurity

The Danish Veterinary and Food Administration also draws attention to the following mandatory requirements:

- Poultry must be fed under roof.
- Ducks and geese must be kept physically separated from other poultry.
- Immediately contact a veterinarian in case of suspicion of disease among the poultry.

In addition, the Danish Veterinary and Food Administration recommends that, prior to a visit to a poultry farm, one should not have been in contact with poultry abroad within the past 48 hours, as you can bring animal diseases from abroad. Remember always to wash boots and change clothes before entering your poultry farm.

The Danish Food Agency closely monitors the situation in Eastern Europe and updates the assessment when it is considered relevant.

Baggrund

Aviær influenza også kaldet fugleinfluenza skyldes smitte med særlige typer af Influenza A-virus. Aviær influenza er en zoonose. Mennesker, samt andre dyrearter end

fjerkræ, kan derfor smittes med fugleinfluenza. Smitten sker ved meget tæt kontakt med inficerede fugle.

Sygdommen inddeles i to grupper på grundlag af virus evne til at forårsage sygdom hos modtagelige fugle:

- Højpatogen aviær influenza (HPAI), som forårsager en særdeles alvorlig sygdom, der er kendetegnet ved en generaliseret infektion af det inficerede fjerkræ og kan medføre en meget høj flokdødelighed. Indtil videre er det kun virus af undertyperne H5 og H7, der er påvist som årsag til HPAI.
- Lavpatogen aviær influenza (LPAI), som forårsager en mild sygdom hos fjerkræ, primært i luftvejene, medmindre der indtræder en forværring som følge af andre samtidige infektioner eller faktorer. LPAI H5 og H7 har endvidere evnen til at kunne ændre sig til den højpatogene type.

Smittede fugle udskiller virus via sekreter fra luftvejene og gennem afføring. Smitten overføres nemt med inficeret foder og drikkevand. Smitten kan overføres med beklædning, fodersække, ikke-desinficerede rugeæg, redskaber, maskiner m.v. Vilde fugle, især trækkende vandfugle, udgør et reservoir for influenza A-virus.

Nuværende situation

Siden sidste trusselsvurdering den 24. januar 2020 er der konstateret yderligere udbrud af HPAI H5N8 i fjerkræ i Polen, som nu er oppe på 21 udbrud fordelt på 12 regioner i landet (se tabel 1 og figur 1). Det er fortsat primært kalkunbesætninger, der er konstateret smittet.

Tyskland har den 10. februar rapporteret om deres første udbrud af sygdommen i fjerkræ i år. Det drejer sig om en baggårdsbesætning med 49 høns, 6 ænder og 2 gæs samt 9 kanariefugle og 3 fasaner. Besætningen er beliggende i landkreis Hohenlohe i delstaten Baden-Württemberg i det sydlige Tyskland (se figur 1).

Det samlede antal udbrud fordelt på lande se af tabel 1 nedenfor.

Der er etablerede zoner rundt om de inficerede besætninger i henhold til *Rådets Direktiv 2005/94/EF*. Disse er opført i Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/47 af 20. januar 2020 om beskyttelsesforanstaltninger over for højpatogen aviær influenza af subtype H5N8 i visse medlemsstater.

Tabel 1. HPAI rapporteret i fjerkræ i EU og Ukraine dec. 2019 - feb. 2020

Land	Dec. 2019	Jan. 2020	Feb. 2020	Total
CZECH REPUBLIC	0	1	0	1
GERMANY	0	0	1	1
HUNGARY	0	4	0	4
POLAND	3	17	1	21
ROMANIA	0	2	0	2
SLOVAKIA	0	3	0	3
UKRAINE	0	1	0	1

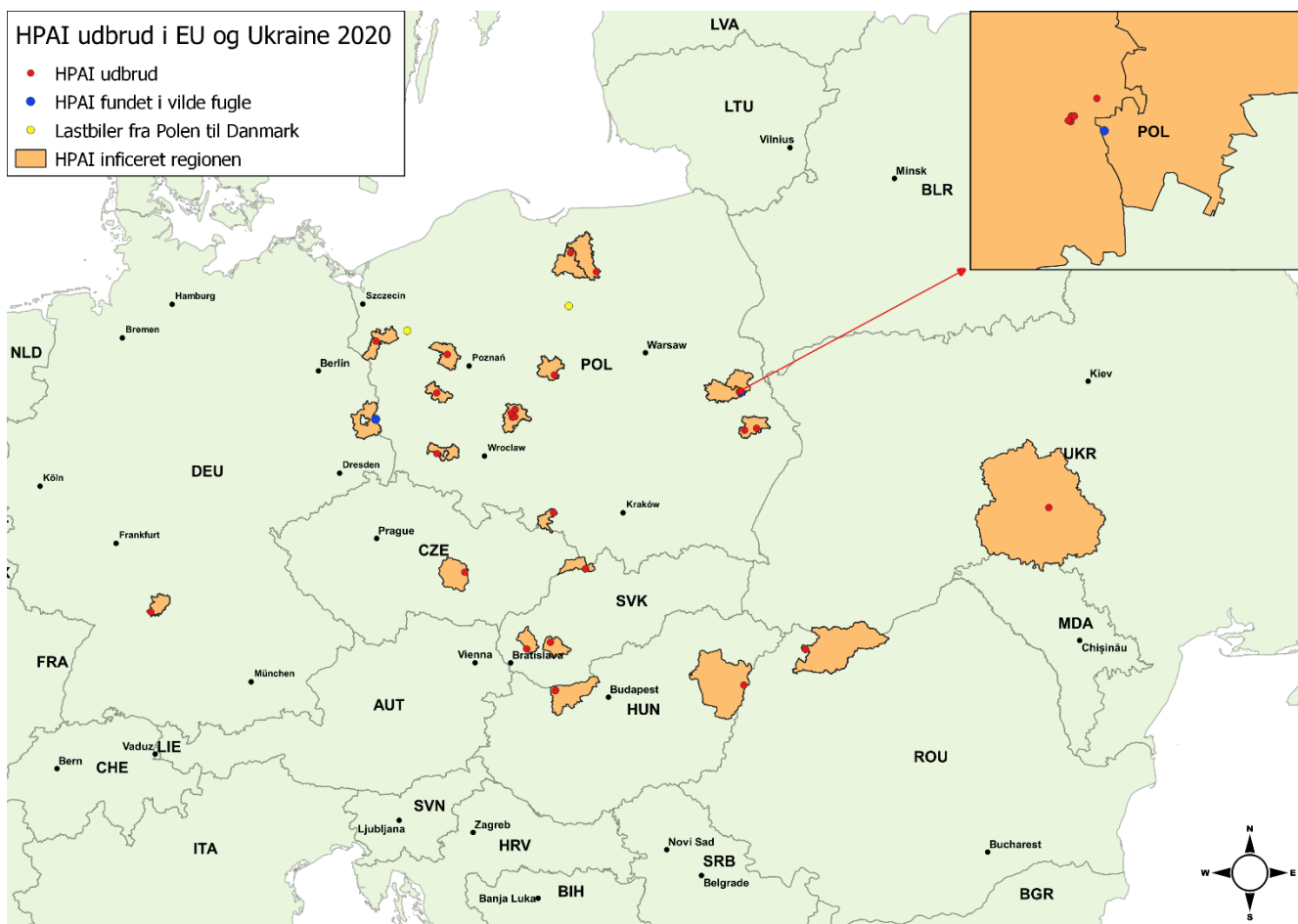
Total	3	28	2	33
--------------	----------	-----------	----------	-----------

Kilde: ADNS 11-02-2020

Tabel 2. HPAI rapporteret i vilde fugle i EU dec. 2019 - feb. 2020

Land	Dec. 2019	Jan. 2020	Total
GERMANY	0	1	1
POLAND	0	1	1
Total	0	2	2

Kilde: ADNS 11-02-2020

Figur 1 Kort med HPAI-udbrud regionen i EU og Ukraine, og vilde fugle fundet inficerede med HPAI i Tyskland og Polen pr. 11-02-2020.

Vurdering

Vilde fugle

Der er indtil videre fundet HPAI H5N8 i to vilde fugle i EU i år. Det første fund blev gjort den 7. januar i en høg i den østlige del af Polen og den andet fund blev gjort den

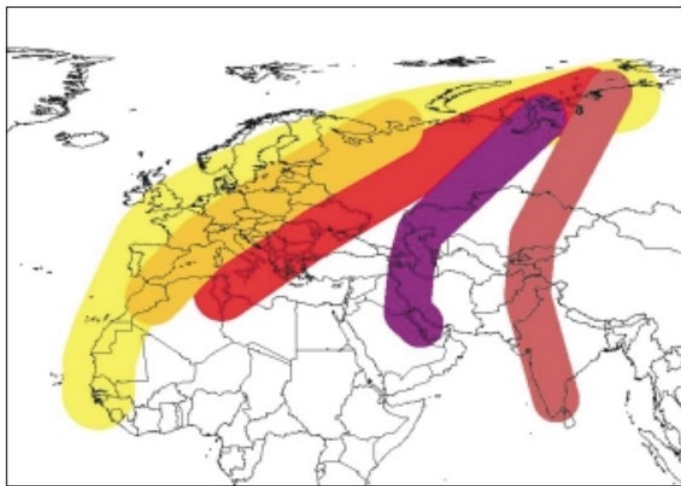
19. januar i en blisgås i Tyskland - nær grænsen til Polen i delstaten Brandenburg (se figur 1).

De sporadiske udbrud i HPAI i fjerkræ i Østeuropa og Tyskland kan tyde på en større forekomst af HPAI H5N8 i vilde fugle, end de indrapporterede fund viser.

Danmark ligger centralt placeret på mange fuglebestandes trækruter. Da der årligt ses fund af højpatogen fugleinfluenza blandt vilde fugle i Danmark i forbindelse med efterårs- og forårstrækkene udgør trækfuglene en potentiel risiko for fjerkræbesætningerne. Situationen i de danske vilde fugle overvåges derfor nøje af Fødevarestyrelsen.

Forårstrækket er dog ikke begyndt endnu, og Polen og de øvrige østeuropæiske lande er i den sammenhæng ikke et vigtigt overvintringsområde for fugle, der enten yngler i Danmark eller trækker gennem landet i løbet af foråret. Figur 2 viser trækruterne for ynglebestande af vandfugle fra det vestarktiske Rusland og Sibirien. De fugle, der passerer Danmark under forårstrækket, kommer typisk fra sydvest og vest dvs. fra bl.a. fra Holland, Belgien, Storbritannien, Nordtyskland og det nordvestlige Frankrig.

De spredte udbrud af HPAI H5N8 kan tyde på udbredt infektion i de vilde fugle i Central- og Østeuropa.

Figur 2 Trækruter for ynglebestande af vandfugle fra det vestarktiske Rusland og Sibirien
Kilde: Ole Roland Therkildsen, Institut for Bioscience – Faunaøkologi, Aarhus Universitet

Fjerkræ

Der er undersøgt indførsler og udførelser af levende fjerkræ og rugeæg mellem de berørte lande (Polen og Tyskland) og Danmark i perioden 1. januar til 14. februar 2020. Risikoen for at have indført smitte fra de inficerede områder til Danmark ved direkte indførsler af levende fjerkræ eller rugeæg, eller via fjerkrætransporter, der kommer

tilbage til Danmark fra inficerede områder, er vurderet ved søgning i TRACES (online styringsværktøj til alle sanitære krav til handel og import inden for EU af dyr, avlsmateriale, mad, foder og planter).

Fra Polen til Danmark har der i perioden været 2 indførsler af levende fjerkræ (fasaner og duer). Ingen af forsendelserne kommer fra inficerede områder. Sæsonen for import af fasankyllinger til Danmark fra specielt Polen starter i februar og varer indtil august. Da fasanopdræt er en udendørs produktion, er der en øget risiko for uopdaget infektion i importerede fasankyllinger. De to importører er blevet kontaktet af Fødevarestyrelsen og informeret generelt om smitterisiko og anmeldeligt ved mistanke om fugleinfluenza.

Fra Danmark til Polen har der i perioden været 33 udførsler (leverancer) af levende fjerkræ og/eller rugeæg. To af leverancerne (rugeæg) er tidligere på året leveret til bestemmelsessteder, der nu ligger inden for en zone. Fødevarestyrelsen har været i kontakt med leverandøren, der har fremsendt tilfredsstillende dokumentation for rengørings- og desinfektionsprocedurer inden fornyet pålæsning.

Samme leverandør har fået tilladelse af de polske myndigheder til at levere daggamle kyllinger til en besætning beliggende inden for en zone. Leverandøren iværksætter en række smittebeskyttende tiltag ved udkørslen af zonen foruden den almindelige rengørings- og desinfektionsprocedurer.

Danmark har meget samhandel med Tyskland på fjerkræområdet, men der har ikke været indførsler eller udførsler til/fra det inficerede område i år.

På baggrund af nedenstående vurderer Fødevarestyrelsen, at risikoen for introduktion af HPAI til danske fjerkræproduktioner ændres fra **meget lav** til **lav**:

1. De spredte udbrud af HPAI H5N8 i fjerkræ i de berørte lande kan tyde på udbredt infektion i de vilde fugle i Central- og Østeuropa.
2. Sæsonen for import af fasankyllinger til Danmark fra specielt Polen starter i februar og varer indtil august. Da fasanopdræt er en udendørs produktion, er der en øget risiko for kontakt til vilde fugle, som er smittet med fugleinfluenza. Dette øger risikoen for, at infektion i fasankyllinger ikke opdages, inden de sendes ud af oprindelseslandet og videre til f.eks. Danmark.

For at imødegå den øgede risiko vil Fødevarestyrelsen iværksætte målrettet information om smitterisiko og smittebeskyttelse til specielt fjervildterhvervet. Fødevarestyrelsen anbefaler i den forbindelse, at der efter import af levende fasankyllinger er særlig opmærksomhed på forekomsten af sygdomssymptomer.

Fødevarestyrelsen vurderer løbende, om der er behov for at træffe andre forholdsregler for at beskytte dansk fjerkræ mod smitte med fugleinfluenza.

Husk at følge reglerne for smittebeskyttelse

Fugleinfluenza kan hurtigt introduceres til landet med de vilde fugle.

Som fjerkræjer skal du være opmærksom på, at der findes en række obligatoriske krav til smittebeskyttelse, der altid skal overholde for at forebygge smitte med fugleinfluenza. Reglerne gælder også for hobbyfjerkræ.

De vigtigste oplystes her:

- Fjerkræ eller andre fugle i fangenskab skal fodres og vandes indendørs eller under fast tag eller fast overdækning, der sikrer, at større vilde fugle ikke kommer i kontakt med det foder og vand, der er beregnet til dit fjerkræ eller dine andre fugle.
- Ved opdræt eller hold af ænder eller gæs må disse dyr ikke have fysisk kontakt med andet fjerkræ eller andre fugle i fangenskab.
- Fjerkræ eller andre fugle i fangenskab må ikke få vand fra overfladevandreservoirer (f.eks. fra søer eller åer) – herunder opsamlet regnvand.
- Udendørsbassiner, herunder anlagte og naturlige søer og vandhuller, som dit fjerkræ eller dine fugle har adgang til, skal være afskærmet, så større vilde fugle ikke kan få adgang til bassinet.

Yderligere information kan findes på Fødevarestyrelsens hjemmeside:

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Forebyggende-beskyttelsesforanstaltninger-mod-fugleinfluenza.aspx>

Husk din anmeldepligt ved mistanke om fugleinfluenza

Du har pligt til at kontakte en dyrlæge, hvis der hos dit fjerkræ opstår symptomer på fugleinfluenza. Det kan f.eks. være øget dødelighed, ophørt æglægning, luftvejssymptomer, øjenbetændelse med tåreflåd, betændelse i hovedets hulrum, diarré og eventuelt væskeansamlinger samt blåfarvning af huden, især i hovedet.

Tidlige tegn på smitte kan være appetitløshed, nedsat drukkelyst og forholdsvis lille dødelighed. Men sygdommen kan også pludselig optræde i en flok, hvor mange fugle dør, enten uden forvarsel eller med minimale tegn på nedstemthed, appetitløshed, pjusket fjerdragt og feber.

På Fødevarestyrelsens hjemmeside <https://www.foedevarestyrelsen.dk/SiteCollectionDocuments/Dyresundhed/Fugleinfluenza/AI%20Faktaark,%20Til%20fjerkræ-producenter,%20saadan%20beskytter%20du%20dig%20mod%20fugleinfluenza.pdf> kan du finde mere informationer om, hvordan du som fjerkræjer skal forholde dig ved mistanke om sygdom i dit fjerkræ.

Generelle forholdsregler

Uanset om du har hobbyfjerkræ eller er professionel fjerkræavler anbefaler Fødevarestyrelsen, at du altid overholder basale smittebeskyttende foranstaltninger som skift

og desinfektion af fodtøj, inden du går ind i din hønsegård. Det styrker også smittebeskyttelsen at afskærme eller overdække hønsegården, så vilde fugle ikke kan lande blandt fjerkræet. Til overdækning kan bruges f.eks. en presenning, net eller tråd.

Er du jæger?

Er du jæger, bør du endvidere være påpasselige med hygiejnen efter jagt, så du ikke slæber smitte med hjem i hønsegården. Konkret er det f.eks. en god ide med støvlevask og at holde nedlagt vildt adskilt fra fjerkræ.

Har du været i udlandet?

Hvis du har været i kontakt med fjerkræ i udlandet, anbefaler Fødevarestyrelsen, at du venter 48 timer inden et besøg i en dansk fjerkræbesætning, da du kan medbringe fjerkræsygdomme fra udlandet.

Har du modtaget fjerkræ fra udlandet eller påtænker at gøre det?

Hvis du indfører fjerkræ (f.eks. fasaner) fra Polen eller andre lande med HPAI, bør du være ekstra opmærksom på sygdomstegn hos dyrene, og huske din anmeldepligt ved symptomer på fugleinfluenza (se afsnit om anmeldepligt ovenfor).

Er du transportør af fjerkræ eller rugeæg?

Transportmidler, der har været anvendt til erhvervmæssig transport af fjerkræ, skal efter transporten rengøres og desinficeres. Det fremgår af bek. nr. 1450 af 15. december 2009 om fjerkræproduktion og omsætning af fjerkræ. Af samme bekendtgørelse fremgår, at du desuden skal føre optegnelse over dato og sted for rengøring og desinfektion og kunne forevise disse til Fødevarestyrelsen på forlangende.

Når du som transportør af fjerkræ færdes i udlandet, skal du være opmærksom på, at du ikke må køre ind i restriktionszoner i inficerede områder uden tilladelse fra landets veterinærmyndigheder. Hvis du har fået tilladelse til at køre ind i en zone skal myndighedernes anvisninger om smittebeskyttelse følges. Sørg for at etablere ekstra smittebeskyttelse ved ind- og udkørsel af zonen.

Indmeld fund døde vilde fugle

Indmeldinger af døde vildfugle er værdifulde for Fødevarestyrelsen, da undersøgelserne af fuglene giver Fødevarestyrelsen et godt overblik over udbredelsen af fugleinfluenza blandt de vilde fugle i Danmark.

Hvis du finder døde eller syge vilde fugle i naturen, er Fødevarestyrelsen meget interesseret i at få besked om dit fund, hvis det drejer sig om:

- Vandfugle

- Rovfugle
- Kragefugle

Husk at du kan bruge app'en "fugleinfluenzaTip" til at melde fund af døde vilde fugle ind til Fødevarestyrelsen.

Læs mere om, hvordan du ellers kan indmelde fundene på Fødevarestyrelsens [hjemmeside](#)

Seneste udbrud i Danmark

Der har senest været udbrud af højpatogen fugleinfluenza i tamfjerkræ i Danmark i februar 2017, hvor der blev konstateret højpatogen fugleinfluenza H5N8 i et lille udegående gåsehold på Frilandsmuseet i Maribo på Lolland.

Der har senest været udbrud af lavpatogen fugleinfluenza i januar 2020, hvor der blev konstateret lavpatogen fugleinfluenza H5N1 i en økologisk besætning med æglæggere i Sæderup i Aalborg Kommune.

Der er senest fundet højpatogen fugleinfluenza i vilde fugle i Danmark i januar 2019. Følg med i AI overvågningen i vilde fugle i Danmark her: <https://ai.fvst.dk/>

Referencer

24-01-2020, 3 x ADNS meddelelser fra EU Kommissionen - POLAND '15 Highly pathogenic avian influenza in poultry' - Primary disease notification.

27-01-2020, ADNS meddelelse fra EU Kommissionen - POLAND '15 Highly pathogenic avian influenza in poultry' - Primary disease notification.

30-01-2020, ADNS meddelelse fra EU Kommissionen - POLAND '15 Highly pathogenic avian influenza in poultry' - Primary disease notification.

31-01-2020, ADNS meddelelse fra EU Kommissionen - POLAND '15 Highly pathogenic avian influenza in poultry' - Primary disease notification.

10-01-2020, ADNS meddelelse fra EU Kommissionen - POLAND '15 Highly pathogenic avian influenza in poultry' - Primary disease notification.

10-02-2020, ADNS meddelelse fra EU Kommissionen - GERMANY '15 Highly pathogenic avian influenza in poultry' - Primary disease notification.

20-01-2020, OIE meddelelse, Alert/Alerte/Alerta - Highly pathogenic avian influenza.

<https://webgate.ec.europa.eu/ADNS>

Ole Roland Therkildsen, Seniorrådgiver, Institut for Bioscience – Faunaøkologi, Aarhus Universitet.

Rådets Direktiv 2005/94/EF af 20. december 2005 om fællesskabsforanstaltninger til bekæmpelse af aviær influenza og om ophævelse af direktiv 92/40/EØF.